

POGREŠNI POSTUPCI KLANJAČA NA DŽUMA-NAMAZU

Pripremio: Salih ebu Abdullah

Radi se o izuzetno važnim stvarima na koje bi imami trebali češće podsjećati svoje džematlije, jer neke od ovih grešaka mogu čovjeka odvesti u Džehennem ili umanjiti mu nagradu namaza, ili čovjek može izgubiti ogromnu nagradu džuma-namaza...

Želja nam je da ukažemo na nekoliko grešaka koje se prilikom džuma-namaza mogu primijetiti kod pojedinih klanjača (a vjerovatno da se neke od ovih grešaka dešavaju i na ostalim namazima u džematu ili kada čovjek klanja kod svoje kuće).

Radi se o izuzetno važnim stvarima na koje bi imami trebali češće podsjećati svoje džematlije, jer, pošto je namaz stub islama i prvo za što će čovjek biti pitan na Sudnjem danu pa će se prema tome i ostala ljudska djela mjeriti, tako neke od ovih grešaka mogu čovjeka odvesti u Džehennem ili umanjiti mu nagradu namaza, ili čovjek može izgubiti ogromnu nagradu džuma-namaza za koju je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: **“Ko se okupa na dan džume, te porani (u mesdžid), približi se imamu i šuti, za svaki učinjeni korak ima nagradu godinu dana posta i namaza, a to je Allahu lahko.”** (Ahmed, Ibn Huzejma, Tirmizi, Nesai i Ebu Davud - sahih)

Imajući ovo u vidu, trebali bismo se potruditi da se ove devijacije otklone kako bi klanjač od džuma-namaza, a i od ostalih namaza, imao korist.

Neke od tih grešaka jesu sljedeće:

• **Nepropisno oblačenje prilikom odlaska u džamiju.**
Pojedini klanjači oblače izrazito kratke majice ili košulje, pa kada obavljaju namaz, prilikom rukua, sedžde ili kada sjede i slušaju hutbu, zna se otkriti pola njihove stražnjice. Na ovaj način klanjač u opasnost dovodi ispravnost svoje džume i namaza, jer mu je otkriveno stidno mjesto, a ljudima koji se nalaze iza njega taj prizor predstavlja neprijatnost.

• **Izostavljanje klanjanja dva rekata tehijjetul-mesdžida po ulasku u mesdžid za vrijeme hutbe.**
Džabir, radijallahu anhu, rekao je: **"Jednoga petka (u mesdžid) uđe neki čovjek, dok je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, držao hutbu i Poslanik ga upita: 'Da li si klanjao?' 'Nisam', odgovorio je. 'Onda klanjaj dva rekata!', reče Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem."** (Prenose Buhari i Muslim)

Ovaj hadis predstavlja jasan dokaz o tome da je onaj ko zakasni na džuma-namaz i uđe u mesdžid u toku hutbe, dužan klanjati dva rekata i pored toga što je bilo kakva aktivnost za vrijeme hutbe zabranjena. Hadis upućuje i na to da imam može govoriti sa prisutnima, a oni koji sjede ne trebaju govoriti.

• **Klanjač razgleda oko sebe umjesto da gleda u mjesto činjenja sedžde.**
Ponekad čovjek može primijetiti kako pojedini klanjači razgledaju oko sebe i prate ko ulazi ili izlazi iz džamije. U više navrata desilo se da čovjek koji tek dolazi u džamiju, krene da poselami osobu koja stoji u jednom dijelu džamije i gleda ga ravno u oči, pa tek kada vidi da su tom čovjeku ruke prekrštene jedna preko druge na prsima ili stomaku, onda shvati da je taj čovjek na namazu i da klanja sunnete, ali da razgleda oko sebe!?

DŽUMMA-NAMAZ MEKKA

• **Pozdravljanje i rukovanje sa poznanicima dok imam drži hutbu, pričanje za vrijeme hutbe, te gledanje ili igranje mobitelom ili nečim drugim.**
Kada se imam popne na minber, tada prisutnim klanjačima postaje zabranjeno da pričaju, a onaj koji se poigra kamenčićima ili nečim drugim, izgubio je vrijednost džuma-namaza.

– Onaj ko uđe u mesdžid dok imam drži hutbu, nije mu dozvoljeno da naziva selam. Međutim, ukoliko neko i pored toga nazove selam, prepušteno je na izbor da mu se uzvrati išaretom na selam, da mu se nikako ne uzvrati, ili da mu se odgovori selam u sebi, a ne naglas.

– Kada hatib spomene ime Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, dozvoljeno je slušaocu da u sebi donese salavate na njega.

- Ako klanjač za vrijeme hutbe kihne, dozvoljeno mu je da se u sebi zahvali Allahu, dželle šanuhu.

– Za vrijeme hutbe dozvoljen je govor u slučaju spašavanja slijepca, opominjanja na postojanje zmije, škorpiona, vatre ili nečeg sličnog u mesdžidu, kako bi se otklonila šteta.

• **Prolazak ispred klanjača.**
Kada čovjek dođe na džumu ili na druge zajedničke namaze, često osjeti nelagodnost u pogledu toga gdje da stane kada obavlja sunnete, jer mnogo je onih koji su nemarni po pitanju prolaska ispred ljudi koji obavljaju namaz. Ovo je posebno izraženo poslije klanjanja farza, kada oni koji, radi posla ili neke druge obaveze ne klanjaju sunnete u džamiji, odmah kreću prema izlazu iz džamije i na tom putu često prolaze ispred drugih koji ostaju da klanjaju sunnete.

Od Ebu Džuhejma se prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: **“Kada bi onaj ko prođe ispred klanjača znao šta je zaradio (od grijeha), bilo bi mu bolje da sačeka četrdeset.” Ebu Nadr (jedan od prenosilaca) kaže: “Ne znam da li je rekao četrdeset dana, mjeseci ili godina.”** (Buhari)

• **Propuštanje klanjača da ispred sebe postavi sutru, tj. pregradu, kao zaklon od prolaska ljudi ispred njega.**
Prolazak ispred klanjača, također, umanjuje vrijednost i njegovog namaza. Prenosi se da je Abdullah b. Mesud rekao: **“Onaj koji prolazi ispred klanjača umanjuje vrijednost njegovog namaza.”** (Taberani) U drugoj predaji Ibn Mesud je kazao da onaj ko prolazi ispred klanjača umanjuje od vrijednosti pola namaza. (Taberani) Slično ovome prenosi se i od Omera b. El-Hattaba. (Abdurrezzak)

Neki klanjači, kada obavljaju sunnete, uopće ne vode računa o ovome, nego nekad znaju stati odmah pored vrata ili od velikog prostora džamije (mesdžida) stanu ondje gdje ljudi prolaze a da sebi ne postave nikakvu pregradu, pa onda druge džematlije, koje su svjesne pokuđenosti prolaska ispred samog klanjača, moraju čekati da dotični završi sa svojim namazom da bi mogli izaći ili ući u džamiju.

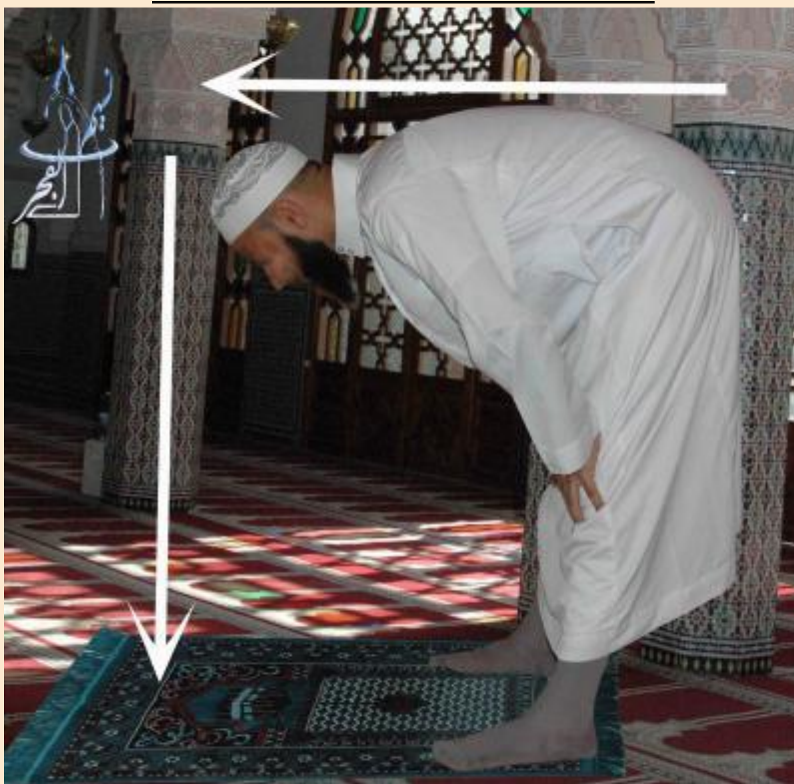
Čovjek treba da ima predgradu pred sobom kada klanja, a za to mu može poslužiti stub, leđa drugog klanjača, stolica, zid i sl. Od Ibn Omera se prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: **“Ne klanjaj osim prema pregradi i ne dozvoli nikome da prolazi ispred tebe, a ako neko pokuša, spriječi ga silom, jer, zaista, s njim je šejtan.”** (Ebu Davud)

Razmak između klanjača i pregrade može iznositi tri lakta, pa ako bi neko pokušao da prođe tim prostorom, klanjač će, bez prekidanja namaza, podići ruku i zaustaviti prolaznika ili mu rukom dati do znanja da on tu obavlja namaz i da ne može proći ispred njega. Čak i kada čovjek klanja sam u kući ili u mesdžidu treba da ima pregradu ispred sebe jer Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: **“Ko bude klanjao, neka se zakloni i neka priđe pregradi, jer šejtan prolazi ispred njega.”** (Ebu Davud)

NAPOMENA:

Pregrada koju postavi imam ujedno je pregrada i muktedijama (onima koji klanjaju iza njega), tako da je najvažnije da, kada se klanja u džematu, niko ne prođe ispred imama, a kada se ukaže potreba da neko prođe ispred klanjačâ koji za imamom klanjaju farz-namaz (naprimjer, ako neko zakasni na namaz pa mora proći ispred nekog safa do praznog mjesta, ili ako neko iz određenog razloga mora prekinuti namaz i izaći iz safa), u ovim situacijama nije pokuđeno prolaziti ispred klanjača, jer, kako smo naveli, ovdje se računa pregrada ispred imama.

Ako je klanjač zakasnio na jedan ili više rekata zajedničkog namaza, kada imam preda selam, a on ustane da doklanja propuštene rekate, tada pregrada imama nije više njegova pregrada i klanjaču nema smetnje da se malo pomjeri, bilo naprijed ili nazad, lijevo ili desno, u potrazi za pregradom.

• **Nedovoljno pregibanje na rukuu, kao i pretjerano pregibanje**, držeći se za cjevanice, a ispravno je da leđa budu poravnata, a glava u visini leđa i da se rukama drži za koljena.

• **Brzo klanjanje i nezadržavanje na rukuu i sedždi**, te između njih, čime se ne uspostavlja tadili erkan, tj. smirenost, što je rukn – jedan od temelja namaza, te se ne ostvaruje skrušenost u namazu

VAŽNA NAPOMENA: Muslimani su dužni da vode brigu o ličnoj higijeni tako da i muškarci poslije obavljanja male nužde moraju oprati stidno mjesto, jer nemarnost u ovom slučaju može dovesti do toga da čovjek bude nečist za namaz, jer dovoljno je da samo jedna jedina kap urina zaprlja donji veš.

Na ovakav način čovjek može godinama i godinama klanjati, ali ne vodeći brigu o ovome pitanju, nijedan namaz mu neće biti primljen zbog nečistoće koju konstantno ima na sebi (čovjek dnevno više puta mora obavljati malu nuždu i onda se ta nečistoća samo povećava ako se ne pere poslije obavljanja nužde).

Isto tako, muslimanima (muškarcima) preporučeno je da obavljaju malu nuždu čučeći (sjedeći), a ako ponekad to urade stojeći, onda trebaju dobro paziti da nešto od mokraće ne zahvati ili ne poprska njihovu odjeću.

EL-HAMDULILLAHI RABIL ALEMIN!!!

<u>**Korištena literatura**</u>

Knjige:

Dr. Safet Kuduzović, Svojstva Poslanikovog, sallallahu alejhi ve sellem, namaza, od abdesta do zikra.
Salih Kurdi, Propisi džuma-namaza na temeljima Kur’ana i sunneta.

Tekst:

Hfz. mr. Muhammed Porča, “Greške klanjača prilikom namaza”.

ISLAMSKI WEB-PORTAL | www.essunne.com

DATUM: Zul-hidždže 1435 h.g. / Oktobar 2014 god.